Львівський університет бізнесу та права	**СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ» ОК 10**	
	Рівень вищої освіти	**другий (магістерський)**
	Спеціальність	**С4 Психологія**
	Освітньо-професійна програма	**Практична психологія**
	Кваліфікація	**Магістр з психології**
	Рік навчання	**1**
	Семестр	**2**
	Форма навчання	**денна**
	Кількість кредитів ЄКТС	**4**
	Мова викладання	**українська**

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Соціально-психологічна реабілітація» є формування компетентностей, які дозволять здобувачу вирішувати психологічні проблеми особистості та групи з використанням психологічних інтервенцій, групових та індивідуальних форм роботи; надавати психологічну допомогу особам у складних життєвих ситуаціях; володіти засадами, принципами організації та проведення психологічної реабілітації, що ґрунтуються на етичних принципах діяльності психолога. Основні завдання:

- **Теоретичні засади:** розуміння сутності, принципів і нормативно-правових засад соціально-психологічної реабілітації.
- **Робота з травмою:** знання методів і принципів надання психологічної допомоги при травмах, ПТСР та горюванні, керівних принципів МПК щодо психічного здоров'я та психосоціальної підтримки.
- **Різні категорії клієнтів:** особливості допомоги внутрішньо переміщеним особам, ветеранам, особам, які пережили полон, родинам військових та дітям із травматичним досвідом.
- **Професійна стійкість:** профілактика вигорання та вторинної травматизації, використання супервізії та інтервізії.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лек./ прак./ сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 1. Соціально-психологічна реабілітація як напрям діяльності психолога.	2/2/-	**Знати:** сутність, засади та принципи соціально-психологічної реабілітації, нормативно-правові акти щодо психологічної реабілітації. **Вміти:** розглядати реабілітацію як вид психологічних послуг і визначати її етапи.	Питання, тести, практичні завдання, виконання самостійної роботи	5
Тема 2. Психотравми та посттравматичний стресовий розлад.	2/2/-	**Знати:** природу психотравм, формування травматичного досвіду, типи травматичних подій і життєвих ситуацій, ПТСР, травматичний стрес. **Вміти:** розрізняти типи психотравм і оцінювати особливості їх впливу на особистість.	Питання, тести, практичні завдання, виконання самостійної роботи	5

Тема	Години (лек./ прак./ сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 3. Методологія роботи з травмою: принципи та рівні допомоги.	2/2/-	**Знати:** принципи й методи надання психологічної допомоги при травмах у гострому періоді, мультимодальну модель, рівні підтримки психічного здоров'я за керівними принципами МПК. **Вміти:** визначати рівень допомоги та планувати психосоціальну підтримку постраждалих.	Питання, тести, практичні завдання, виконання самостійної роботи	5
Тема 4. Методи стабілізації, самодопомоги та психотерапевтичної роботи з травмою.	2/2/-	**Знати:** основні складові консультативної та терапевтичної роботи з травмою, релаксаційні техніки, техніки самодопомоги, засади травмофокусованої терапії та EMDR. **Вміти:** застосовувати техніки стабілізації та самодопомоги, навчати їм клієнтів.	Питання, тести, практичні завдання, виконання самостійної роботи	5
Тема 5. Психологічна допомога під час горювання.	2/2/-	**Знати:** горе як природну реакцію на втрату, особливості процесу горювання, дитячого горювання, ускладненого горювання. **Вміти:** надавати психологічну допомогу у випадку тяжкої втрати та формулювати психологічні рекомендації.	Питання, тести, практичні завдання, виконання самостійної роботи	5
Тема 6. Психологічна допомога різним верствам населення.	2/2/-	**Знати:** особливості допомоги внутрішньо переміщеним особам, ветеранам війни, особам, які пережили полон і тортури, родинам ветеранів. **Вміти:** добирати форми й методи психологічної допомоги відповідно до категорії постраждалих.	Питання, тести, практичні завдання, виконання самостійної роботи	5
Тема 7. Психологічна допомога дітям із травматичним досвідом та їхнім родинам.	2/2/-	**Знати:** особливості реагування дітей і підлітків на травму, форми групової та індивідуальної підтримки, роль сім'ї. **Вміти:** розробляти програму психосоціальної підтримки дітей і родин, залучати батьків і педагогів.	Питання, тести, практичні завдання, виконання самостійної роботи	5
Тема 8. Супервізія та інтервізія у роботі психолога.	2/2/-	**Знати:** поняття професійного вигорання фахівців, які працюють із травмою, ретравматизації та вікарної (вторинної) травми, форми та цілі супервізії й інтервізії. **Вміти:** застосовувати способи профілактики та подолання вигорання, організовувати професійну підтримку.	Питання, тести, практичні завдання, виконання самостійної роботи	5

Тема	Години (лек./ прак./ сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Теми для самостійного вивчення	-/-/88	Нормативно-правова база психологічної реабілітації в Україні. Керівні принципи МПК щодо психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Психологічна реабілітація ветеранів і військовослужбовців. Посттравматичне зростання та його діагностика. Резильєнтність і життєстійкість: методи розвитку. Психофізіологічне забезпечення життєстійкості фахівців. Робота цивільних психологів із військовослужбовцями та їхніми сім'ями. Психологічна реабілітація в діяльності психологічної служби закладів освіти. Група підтримки: організація та ведення. Професійне вигорання, вторинна травматизація та самодопомога психолога.		
Всього	**16/16/88**			
Всього балів за поточний контроль				**40**
Екзаменаційна оцінка				**60**
Всього				**100**

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК1.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК5.** Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. **ЗК7.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	**СК4.** Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. **СК6.** Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. **СК7.** Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. **СК9.** Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями. **СК11.** Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.
Програмні результати навчання (ПРН)	**ПРН4.** Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. **ПРН5.** Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. **ПРН8.** Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації. **ПРН9.** Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад: лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінка за національною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
відмінно	90 – 100	A
добре	82 – 89	B
	74 – 81	C
задовільно	64 – 73	D
	60 – 63	E
незадовільно (з можливістю повторного складання)	35 – 59	FX
незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	0 – 34	F

ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література / Додаткова література / Інформаційні ресурси	**Основна література:** 1. Кокун О. М., Пішко І. О., Лозінська Н. С. та ін. Особливості надання психологічної допомоги військовослужбовцям, ветеранам та членам їхніх сімей цивільними психологами : метод. посіб. Київ : 7БЦ, 2023. 175 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734391/ 2. Кокун О. М., Пішко І. О., Лозінська Н. С., Олійник В. О. Посттравматичне зростання військовослужбовців-учасників бойових дій : метод. посіб. Київ : Ліра-К, 2025. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/747316/ 3. Кокун О. М., Корніяка О. М., Гуменюк Г. В. та ін. Психофізіологічне забезпечення життєстійкості фахівців соціономічних професій в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення : практ. посіб. / за ред. О. М. Кокуна. Київ : Ін-т психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2024. 203 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742487/ 4. Карамушка Л. М., Креденцер О. В., Терещенко К. В. та ін. Технології забезпечення психічного здоров'я та благополуччя освітнього персоналу в умовах війни та післявоєнного відновлення : монографія / за ред. Л. М. Карамушки. Київ : Ін-т психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2024. 288 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741857/ **Додаткова література:** 1. Абрамян Н., Блінов О. Роль психотерапії в реабілітації після травматичних обставин. Наукові записки. Серія: Психологія. 2024. № 4. С. 7–12. URL: https://journals.cusu.in.ua/index.php/psychology/article/view/584 2. Романовська Д. Д. Соціально-психологічна реабілітація в діяльності фахівців психологічної служби закладів освіти. Психологічні засади збереження

	ментального здоров'я учасників освітнього процесу : зб. матеріалів І Міжнар. наук.-практ. конф., 8–9 жовт. 2024 р. Вінниця : КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти», 2024. С. 435–440. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743113/ 3. Буровицька А. І. Особливості резильєнтності студентів під час навчання в умовах воєнного часу. Наукові записки. Серія: Психологія. 2024. № 2. С. 17–23. URL: https://journals.cusu.in.ua/index.php/psychology/article/view/459 4. Кокун О. М., Мельничук Т. І. Резилієнс-довідник : практ. посіб. для широкого користування. Київ : Ін-т психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2023. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734632/ **Інформаційні джерела:** 1. Міністерство у справах ветеранів України. Як ветеранам та ветеранкам, їхнім сім'ям отримати безоплатну психологічну допомогу (дата звернення: 05.10.2026). URL: https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/yak-veteranam-ta-veterankam-ihnim-simyam-otrimati-bezoplatnu-psihologichnu-dopomogu 2. World Health Organization. Mental health : health topic (дата звернення: 05.10.2026). URL: https://www.who.int/health-topics/mental-health 3. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?» (дата звернення: 05.10.2026). URL: https://howareu.com/